

Õiguskantsler

Kaupo Kase
MTÜ Viljandimaa
Ühistranspordikeskus
transport@viljandimaa.ee

Teie nr

Meie 27.09.2024 nr 16-6/241494/2405494

Tasuta sõidu õiguse tõendamine

Austatud MTÜ Viljandimaa Ühistranspordikeskus juhatuse liige

Tänavu veebruaris saatsime kõigile piirkondlikku ühistransporti korraldavatele ühistranspordikeskustele ja vallavalitsustele [meeldetuletuse](#), et ühistranspordiseaduse kohaselt saab bussisõitja tasuta sõidu õigust tõendada ka puudega isiku kaardiga, selleks pole tingimata tarvis esitada ühiskaarti. Palusime selles kirjas teavitada bussijuhte seaduse nõuetest.

Nüüd on taas õiguskantsleri poole pöördunud puudega inimesed murega, et AS-i Atko Bussiliinid bussijuhid on käitunud nende suhtes ebaväärikalt ning mõnel juhul nõudnud ka pileti ostmist, kuigi sõitja on esitanud bussijuhile tasuta sõidu õigust tõendava dokumendi.

Ühistranspordiseaduses ([§ 32 lg 3](#)) on ette nähtud, et puudest tuleneva sõidusoodustuse olemasolu tõendatakse:

- riikliku pensionikindlustuse seaduse § 35 alusel väljastatud pensionitunnistusega, millele on märgitud andmed puude raskusastme ja puude tähtaja kohta;
- puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 23 alusel väljastatud puudega isiku kaardiga;
- raske nägemispuudega isiku puhul Sotsiaalkindlustusameti väljastatud tõendiga.

Ühiskaarti ei ole õigust puuetega inimestelt nõuda, selle kasutamine on vabatahtlik.

Hea meel on tõdeda, et Viljandimaa Ühistranspordikeskuse kodulehel on väljas asjakohane info tasuta sõidu õigust tõendavate dokumentide kohta. Veebilehel avaldatud infost on aga vähe kasu, kui bussijuhid seaduse nõudeid ei täida ja ebaväärikalt käitudes nõuavad reisijatelt ühiskaardi kasutamist, kuigi seadus ei kohusta tasuta sõidu õigust ühiskaardile kandma.

Selle murega on õiguskantsleri poole kahel korral pöördunud just Viljandimaa inimesed, mistõttu pean asjakohaseks veel kord meelde tuletada seadusega kehtestatud nõudeid. Palun nõudke AS-ilt Atko Bussiliinid, et ettevõtte bussijuhid käituksid korrektselt, ning vajadusel korraldage bussijuhtidele kooolitus või nõudke seda teenuse osutajalt.

AS-iga Atko Bussiliinid on sõlmitud [Viljandi maakonna bussiliiniveo avaliku teenindamise leping](#), mille punktis 4.2 on kirjas nõuded bussijuhtidele. Nende nõuete kohaselt peavad bussijuhid muu hulgas paluma sõitjatel esitada sõiduõigust ja/või sõidusoodustust tõendava dokumendi ning

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

käituma sõitjatega viisakalt ja vastutulelikult. Lepingu punkti 6.1 kohaselt on tellijal ehk MTÜ-l Viljandimaa Ühistranspordikeskus õigus teha järelevalvet lepingu täitmise üle.

Palun nõudke edaspidi bussijuhtidelt korrektset suhtlust ning teavitage neid, mis dokumendid tuleb inimesel esitada, kui ta soovib tasuta sõita.

Palun andke hiljemalt 25. oktoobriks teada, mida olete ette võtnud, et bussijuhid tasuta sõidu õigust tõendavaid dokumente aktsepteeriks ja korrektselt käituksid.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: AS-i Atko Bussiliinid Viljandi osakond

Liisi Uder 693 8437
Liisi.Uder@oiguskantsler.ee